

USKONTOTIETEEN ILMIÖITÄ JA NÄKÖKULMIA

Toimittaneet
Heikki Pesonen &
Tuula Sakaranaho

Gaudeamus

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

Copyright © 2020 Tekijät & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Heikki Rönkkö

KL 20 • UDK 29

ISBN 978-952-345-063-9

Painopaikka: Tallinna Raamatutrükikoja ÖU, Tallinna 2020

Sisällys

JOHDANTO: USKONTOTIEDE MUUTTUVASSA MAAILMASSA	7
<i>Heikki Pesonen & Tuula Sakaranaho</i>	
I USKONTOTIEDE TIETEENALANA	
MITÄ ON USKONTOTIEDE?	27
<i>Heikki Pesonen & Terhi Utriainen</i>	
USKONTOTIETEEN LÄHTÖKOHTIA JA HISTORIAA	40
<i>Alexandra Bergholm</i>	
KYSYMYS USKONNON MÄÄRITTELYSTÄ	55
<i>Jaakko Närvä</i>	
MITÄ OVAT MAAILMANUSKONNOT?	71
<i>Tuula Sakaranaho & Johanna Konttori</i>	
II USKONTO JA YHTEISKUNTA	
USKONNONVAPAAUS IHMISOIKEUTENA	87
<i>Tuula Sakaranaho & Essi Mäkelä</i>	
ATEISMI JA USKONNOTTOMUUS	98
<i>Mikko Sillfors</i>	
FUNDAMENTALISMI	108
<i>Aini Linjakumpu</i>	
NATIONALISMI	117
<i>Jere Kyyrö</i>	
VÄKIVALTA	126
<i>Aini Linjakumpu</i>	
USKONNOT JA RAUHANRAKENTAMINEN	135
<i>Jari Portaankorva</i>	
YMPÄRISTÖKYSYMYS	142
<i>Heikki Pesonen & Mikko Kurenlahti</i>	

MUUTTOLIIKE JA YLIRAJAINEN USKONTO	153
<i>Teemu Pauha & Johanna Konttori</i>	

III KOKEMUKSIA JA ILMIÖITÄ

USKONNOLLINEN KOKEMUS	165
<i>Tuija Hovi</i>	

ELETTY USKONTO	176
<i>Helena Kupari</i>	

SUKUPUOLI	184
<i>Mitra Härkönen & Terhi Utriainen</i>	

KUOLEMA	194
<i>Maija Butters</i>	

HENKISYYS, UUSHENKISYYS JA ESOTEERISUUS	204
<i>Tiina Mahlamäki & Nina Kokkinen</i>	

KARISMAATTISUUS	214
<i>Minna Opas</i>	

MEDIA	223
<i>Teemu Taira</i>	

AINEELLINEN KULTTUURI	234
<i>Alexandra Bergholm & Riku Hämäläinen</i>	

POPULAARIKULTTUURI	242
<i>Heikki Pesonen & Heidi Rautalahti</i>	

HUUMORI	253
<i>Essi Mäkelä & Hanna Gebraad</i>	

*

EPILOGI: USKONTOTIETEEN MUUTTUVAT NÄKÖKULMAT	262
<i>Titus Hjelm</i>	

VIITTEET	269
----------	-----

KIRJALLISUUS	281
--------------	-----

HENKILÖHAKEMISTO	319
------------------	-----

ASIAHAKEMISTO	322
---------------	-----

KIRJOITTAJAT	327
--------------	-----